

METROPOOL REGIO EINDHOVEN

Metropoolregio Eindhoven

Vergadering Dagelijks Bestuur d.d. 11 februari 2019

Agendapunt : 8

Onderwerp : Stand van zaken proces realisatie Regionale Energiestrategie (RES)

Probleemstelling : Zoals ook in ons Samenwerkingsakkoord is beschreven, hebben we als regio de opgave om een Regionale Energiestrategie (RES) op te stellen. Hierin werkt de regio uit hoe zij invulling geeft aan de nationale opgave in het Klimaatakkoord. Vanaf oktober 2018 is met een werkgroep van gemeenten, provincie, waterschappen, Enexis en ODZOB gewerkt aan het uitlijnen van een proces hoe we met alle betrokken partijen, in eerste instantie de verantwoordelijke overheden (21 gemeenten, provincie en waterschappen) komen tot een gedragen en uitvoerbare RES.

Voorstel : Kennisnemen van de stand van zaken van het proces tot realisatie van de Regionale Energiestrategie

Besluit :

Akkoord DB lid	ja				
wel openbaar		Ondernemingsraad	Commissie van Advies	Dagelijks Bestuur 2 ^e behandeling	Algemeen Bestuur
Naam auteur: B. Marcus		d.d.	d.d.	d.d.	d.d.
Secretaris Metropoolregio Eindhoven		☐ kennisneming ☐ advisering ☐ instemming	☐ kennisneming ☐ bespreking ☐ advisering	☐ kennisneming ☐ bespreking ☐ advisering ☐ besluitvorming	☐ kennisneming ☐ besluitvorming
Voorlichting door : Metropoolregio Eindhoven, RHCE					

Beschrijving bijlage(n): geen

METROPOOL

REGIO

EINDHOVEN

Adviesnota vergadering
Dagelijks Bestuur d.d. 11 februari 2019

AGENDAPUNT 0

Onderwerp Stand van zaken proces Regionale Energiestrategie (RES)

Samenvatting adviesnota

Op 22 oktober bent u geïnformeerd over het proces om te komen tot de Regionale Energiestrategie (RES). Inmiddels zijn veel stappen gezet. Vanaf oktober 2018 is met een werkgroep van gemeenten, provincie, waterschappen, Enexis en ODZOB gewerkt aan het uitlijnen van een proces hoe we met alle betrokken partijen komen tot een gedragen en uitvoerbare RES.

Klimaatakkoord en Regionale Energiestrategie

Het uitgangspunt van het Klimaatakkoord is dat de uitstoot van CO₂ in 2030 met 49% moet worden verminderd, en op de lange termijn met minimaal 95% (in 2050). Aan vijf tafels worden daarvoor afspraken gemaakt: industrie, gebouwde omgeving, mobiliteit, landbouw en landgebruik, en elektriciteit.

De decentrale overheden staan aan de lat voor de onderdelen elektriciteit en gebouwde omgeving. In het Interbestuurlijk Programma (IBP), waarin rijk, provincies, gemeenten en waterschappen samenwerken, is afgesproken dat elke regio een Regionale Energiestrategie (RES) opstelt. Dit is ook opgenomen in ons nieuwe Samenwerkingsakkoord voor de Metropoolregio Eindhoven.

In de RES staat de energieopgave van een regio centraal. De RES bevat het energieverbruik en de CO₂-uitstoot van de regio, een overzicht van lopende projecten, plannen en strategische keuzes voor de korte en lange termijn. De RES is daarmee een bod van de regio aan het Rijk hoe en in welke mate de regio bijdraagt aan het Klimaatakkoord. De RES leidt tot besluitvorming in het omgevingsbeleid (omgevingsvisie, omgevingsplannen, omgevingsprogramma's en omgevingsverordeningen).

De RES wordt opgesteld samen met partners op verschillende schaalniveaus (buurt, gemeente, regio, provincie, Rijk) en vanuit verschillende branches (denk aan netwerkbeheerders, woningbouwcorporaties, natuurpartijen, bouwbedrijven, kennisinstellingen, opleidingen etc.). De deadlines zijn opgeschoven: afspraak is dat elke regio 6 maanden na ondertekening van het Klimaatakkoord (verwacht in mei/juni 2018) een concept RES vaststelt en 12 maanden na ondertekening een definitieve RES. Maar dit betekent nog steeds een korte doorlooptijd.

Aanpak proces en governance in onze regio

Vanaf oktober 2018 is met een werkgroep van gemeenten, provincie, waterschappen, Enexis en ODZOB gewerkt aan het uitlijnen van een proces hoe we met alle betrokken partijen, in eerste instantie de verantwoordelijke overheden (21 gemeenten, provincie en waterschappen) komen tot een gedragen en uitvoerbare RES. Geconcludeerd is dat een programmatische aanpak, met bijbehorende sturing en capaciteit noodzakelijk is. Er is een structuur ontworpen met als basis een Stuurgroep RES en Programmeerteam RES, met daaronder projectgroepen. De Stuurgroep RES bestaat uit bestuurders van alle subregio's, de gemeenten Eindhoven en Helmond, provincie, waterschappen en Enexis. De Stuurgroep

100129-634\BMA\MGE\2

METROPOOL

REGIO

EINDHOVEN

RES, onder voorzitterschap van Frans Kuppens als bestuurlijk trekker voor de regio, is in feite de regionale 'koplopersgroep' voor het thema energietransitie. In het Programmteam RES zijn dezelfde partijen vertegenwoordigd.

Ook in de andere 3 Brabantse regio's is een proces uitgelijnd om te komen tot een RES, elk aangestuurd door een regionale Stuurgroep. Hierbinnen werken overheden en netbeheerder samen op evenwaardige wijze, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid.

Startnotitie proces RES

De afgelopen periode is door het regionale Programmteam RES (voorheen Ambtelijke werkgroep RES) gewerkt aan een Startnotitie voor het traject van de RES. In de Startnotitie is, naast aan een uitleg over de RES en de benodigde bouwstenen, veel aandacht besteed aan:

- a) het scherp krijgen van de opgave, de scope en het benodigde commitment van alle partijen;
- b) het uitwerken van een proces om alle drie de betrokken en verantwoordelijke overheden actief in het proces te betrekken;
- c) het uitwerken van de benodigde randvoorwaarden, inclusief benodigde capaciteit en budget, om te komen tot een gedragen en gedeelde RES.

Op 31 januari is de concept Startnotitie in het Poho energietransitie besproken. We zien dat een duidelijk besef aanwezig is bij de wethouders over de grootte van deze opgave en hoeveel er nodig is om dat te realiseren. Over de inhoud van de Startnotitie was iedereen het ook in grote lijnen eens. Wel is een stevige discussie gevoerd. Er is met name behoefte aan een verdere uitwerking van de gevraagde capaciteit, inclusief de rol van de medewerkers bij de Metropoolregio Eindhoven. Daarnaast is besproken dat de prioriteit nu moet komen te liggen bij het betrekken van alle colleges en raden en het creëren van eigenaarschap bij alle gemeenten.

De komende weken wordt, met input van alle betrokken partijen (gemeenten, Provincie, waterschappen, Enexis en Omgevingsdienst), de laatste hand gelegd aan de Startnotitie. Deze wordt op 20 februari besproken in de Stuurgroep RES.

Tijdschema proces RES

In onderstaand schema is de totale tijdschema weergegeven voor het proces.

Tijdslijn RES Metropoolregio Eindhoven

Benodigde capaciteit en middelen

Capaciteit

Elk van de drie verantwoordelijke overheden en de andere betrokken partijen, zoals Enexis, zal moeten beschikken over de benodigde capaciteit om de opgave en het traject samen én individueel aan te kunnen. Voldoende capaciteit nu en voor elke fase is een essentiële randvoorwaarde. De eerste fase van circa 16 maanden tot medio 2020 is nu urgent. De kerngedachte achter de gevraagde capaciteitsinzet is:

- De opgave vraagt substantiële inzet
- Alle gemeenten vissen in dezelfde vijver van talenten
- Er is sprake van (begin van) specialisaties

In de verdeling van de opgave gaan we daarom uit van de kennis en expertise die past bij de verschillende subregio's. We gebruiken de ervaring in een subregio of gemeente om andere gemeenten verder te helpen.

We schatten de benodigde capaciteit in op in totaal 18 fte per jaar tot en met juni 2020 (definitieve RES). Hierbij gaan wij uit van een groeimodel. Na juni 2020 zal nog steeds aanzienlijke capaciteit nodig zijn voor uitvoering en monitoring. Naast de inzet vanuit Metropoolregio Eindhoven, provincie, waterschappen en Enexis, gaan we er vanuit dat elke gemeenten minimaal 1 dag per week inzet levert (0,2 fte). Dan resteert nog 4,7 fte: voorgesteld wordt om deze naar rato van inwonersaantal te verdelen over 21 gemeenten, zoveel mogelijk met gesloten beurs.

Programmteam met projectgroepen (10 fte) t/m juni 2019

Programmteam met projectgroepen (18 fte) t/m november 2019 (concept RES) en daarna t/m juni 2020 (definitieve RES)

METROPOOL REGIO EINDHOVEN

Programmateam (6
fte), aanzet
projectgroepen
t/m april 2019

Uitvoering

Middelen

Bovenstaande tabel levert een capaciteitsvraag op. Maar naast de personele capaciteit zal het nodig zijn opdrachten uit te zetten of capaciteiten in te schakelen anders dan op basis van loonsom. Voor de genoemde periode van 16 maanden komt dit neer op:

Onderzoeken, externe expertise, tooling, etc. € 300.000

Dit budget wordt gebruikt voor de inhuur van specialisten, organiseren van bijeenkomsten, et cetera.

Het totale benodigde bedrag is te verdelen over 21 gemeenten (Metropoolregio Eindhoven), Rijk¹, waterschappen en provincie.

Vervolgstappen korte termijn

Met de portefeuillehouders energietransitie is afgesproken dat er een verdere onderbouwing komt van de capaciteitsvraag. De aangepaste versie van de Startnotitie zal op 20 februari in de volgende Stuurgroep RES worden besproken. Zodra er draagvlak is bij alle 21 portefeuillehouders zal de Startnotitie via het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven ter vaststelling aan de gemeenteraden, Gedeputeerde Staten en Dagelijks Bestuur van de Waterschappen voor worden gelegd. Alle portefeuillehouders kunnen aan de voorkant input geven via hun vertegenwoordiger in de Stuurgroep RES.

Personele consequenties

Zie hierboven.

Financiële consequenties

Zie hierboven.

Paragraaf en punt werkprogramma

VOORSTEL:

Kennismemen van de stand van zaken van het proces tot realisatie van de Regionale Energiestrategie (RES).

¹ Het klimaatakkoord voorziet in ondersteuning vanuit het Rijk aan de RESsen. Er is naar verwachting 36 miljoen euro beschikbaar voor de regio's voor de jaren 2019 t/m 2021 (definitief bekend bij ondertekening Klimaatakkoord). Onzeker is wanneer de regio's over deze bijdrage kunnen beschikken en hoe hoog de bijdrage per regio zal zijn. Een snelle rekensom leert dat op basis van 30 regio's, het budget bij evenredige verdeling zo'n 400.000-500.000 euro per regio per jaar zou zijn voor een periode van drie jaar.